

Cinamon Holding OÜ
Bremeni käik 1
10123, Tallinn

Estonian Theatrical Distribution OÜ
Põikmäe tn 4
76406, Tănassilma küla

02.03.2021 nr 5-5/2021-018

Saadetud e-posti aadressidele martin.maesalu@ellex.ee; info@heafilm.ee; timo.diener@filmdistribution.ee

Teade järelevalvemenetluse lõpetamisest

Cinamon Holding OÜ (edaspidi Cinamon) esitas 23.03.2020 Konkurentsiametile taotluse järelevalvemenetluse alustamiseks Estonian Theatrical Distributions OÜ (edaspidi Hea Film) suhtes. Taotluses leiti, et Hea Film on vahetanud konkurentsitudlikku teavet ning Hea Filmi käitumises esineb turgu valitseva seisundi kuritarvitamise tunnuseid (tooteturu piiramine, võrdväärsete kokkulepete puhul erinevate tingimuste rakendamine, vertikaalselt integreeritud tütarettevõtja eelistamine ja põhjendamatu keeldumine toote tarnimiseks).

Konkurentsiamet vaatas esitatud taotluse läbi, kuulas ära vastaspoole ja kogus igakülgset teavet taotluses toodud asjaolude kohta. Kokkuvõttes on amet seisukohal, et Hea Filmile saab ette heita konkurentsiseaduse rikkumist vene keelde dubleeritud filmide Eestis linastamisele seatud takistuste osas, kuid mitte teistes taotluses ja taotluse täiendustes toodud episoodides. Hea Film andis ametile menetluse käigus lubaduse loobuda kahest vene keelde dubleeritud filmide linastamisele seatud tingimusest. Selles küsimuses jälgib amet järelkontrolli korras, kuidas Hea Film oma praktikat konkurentsiolekorra parandamiseks muudab.

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet ülevaate menetluse peamistest järeldustest. Selleks teeb amet kokkuvõtte Cinamoni väidetest (I) ja ameti seisukohtadest koos nende kujundamise aluseks oleva teabega (II) ning esitab Konkurentsiameti poolset menetluse lõpetamise alused (III).

I Cinamon Holding OÜ poolt esitatud väited

Hea Film kaubamärgi all tegutsev Estonian Theatrical Distribution OÜ on filmistuudiot Twentieth Century Fox ja Walt Disney Studios Motion Pictures levitaja Eestis.¹ Alates 2020. aasta aprillist levitab Hea Film lisaks ka Universal ja Paramount stuudiot poolt toodetud filme.

Cinamon on seisukohal, et Hea Film piirab Cinamoni juurdepääsu filmidele, mida oleks võimalik pakkuda klientidele Cinamoni kinodes. Juurdepääsu piiratakse eelkõige IMAX formaadis sisule ning filmide venekeelsetele versioonidele.

¹ <http://heafilm.ee/contact>

Cinamon on korduvalt avastanud juhtumeid, kus Hea Film on rakendanud piiranguid Cinamoni kinode suhtes, kuid vastavad piirangud on jäänud rakendamata eelkõige konkureerivate ning Hea Filmiga vertikaalselt integreeritud kinode, ehk Apollo Kino OÜ (edaspidi Apollo Kino) suhtes.

Esiteks on Cinamon korduvalt taotlenud Hea Filmilt võimalusi esitada osa filme vene keelde dubleerituna, kuid need palved on järjepidevalt tagasi lükatud. Vaatamata korduvatele keeldumistele, taotles Cinamon 2019. aasta aprillis Hea Filmilt menufilmi „Tasujad“ vene keelde dubleeritud versiooni näitamist. Sarnaselt varasemaga sai Cinamon eitava vastuse, kuid samas andis Hea Film „Tasujad“ vene keelde dubleeritud näitamise õiguse Apollo Kino Eedeni ja Mustamäe kinodele. Cinamoni hinnangul on selline vene keelde dubleeritud sisu tarnimisest keeldumine turgu valitseva seisundi kuritarvitamine Hea Filmi poolt. Cinamon on seisukohal, et keeldumisega varustada Cinamoni T1 ja TASKU kinosid vene keelde dubleeritud sisuga, pakkudes samal ajal sellist võimalust Apollo Kinole, on Hea Film üles näidanud Cinamoni diskrimineerivat kohtlemist ning seotud ettevõtjate eelistamist, rikkudes sellisel konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 16 punkte 2 ja 3.

Lisaks on Cinamon toonud välja, et Eesti kinomaastikul on küllaltki suur nõudlus vene keelde dubleeritud filmide järele. Cinamon selgitas ametile, et levitajad pakuvad vene keelde dubleeritud filme ka inglisekeelsele sisule, mitte üksnes eesti keelde dubleeritud sisule, nagu senine praktika olnud on. Cinamon on seisukohal, et vene keelde dubleeritud filmide näitamise puhul on tegemist kliendi eelistusega, millest on Cinamonile selgesõnaliselt teada andnud ka kino venekeelsed kinokülastajad. Kuna Hea Film võimaldab vene keelde dubleeritud filme maale tuua üksnes piiratud mahus ning üksnes filmidele, millel on olemas ka eestikeelne dublaaž, siis on Cinamoni hinnangul selline tegevus vastuolus konkurentsiseadusega. Lisaks on Cinamon arvamusel, et tegemist on üksnes kino enda äriotsuse ning riskiga otsustada, kas näidata vene keelde dubleeritud filmi või mitte ja levitaja seisukoht ja vastava nõudluse olemasolu on sealjuures ebaoluline.

Teiseks on Cinamon toonud välja, et Hea Film keeldub püsivalt Cinamoni varustamisest IMAX formaadis filmidega. Cinamon leiab, et olukorras, kus stuudiotel on olemas IMAX formaadis sisu, siis ei tohiks levitaja hakata kinode eest otsustama milliste filmide osas peaksid kinoketid enda klientidele IMAX formaadis sisu pakkuma. Hea Film on mitmel juhul ning eelkõige perefilmide puhul keeldunud tellimast filme IMAX formaadis, tuues põhjenduseks, et pered on hinnatundlikumad, mistõttu eelistavad pered odavamaid võimalusi kinos käimiseks. Hea Film on enda käitumisega Cinamoni hinnangul tekitanud olukorra, kus Hea Film dikteerib Cinamonile mida on võimalik kinos näidata, piirates seeläbi ettevõtja konkurentsivõimet.

Kolmandaks on Cinamon välja toonud „Frozen 2“ 06.12.2019 eellinastusega toimunu, mille puhul pidi Cinamon tühistama eellinastuse, kuna Hea Film hilines juurdepääsuvõtmete tarnimisega. Samas toimusid filmi „Frozen 2“ eellinastused Apollo Kino saalides ilma probleemideta.

Neljandaks leidis Cinamon, et neil on alust arvata, et Hea Film ei tegutse erapooletult sõltumatu sisu levitajana, vaid jagab Cinamonilt saadud informatsiooni Apollo Kinoga, tegutsedes seeläbi Apollo Kino huvides. Hea Filmil on levitajana juurdepääs informatsioonile, mis puudutab kinooperaatorite strateegilist infot.

Lisaks esitas Cinamon 05.10.2020 täienduse enda varasematele pöördumistele, milles leidis, et Hea Film kuritarvitab turgu valitsevat seisundit läbi Cinamonile konkurentidega võrreldes põhjendamatult kõrgemate hindade rakendamise, mis seab Cinamoni ebasoodsasse konkurentsiolukorda. Kinode ja filmilevitajate koostöö on korraldatud tulude jagamise põhimõttel ning üldlevinud praktika on nn [...] tulude jagamine, ehk filmide linastamise õiguste

tasu filmilevitajatele moodustab [...] piletimüügitulust. Cinamon tõi välja, et neile ei ole küll teada levitajate ja tema konkurentide vaheliste kokkulepete sisu, kuid eeldada võib, et üldiselt kohaldub samuti levinud [...] jaotus. 2015. aastast alates on Hea Film nõudnud Cinamonilt [...] tulude jaotamise kokkulepet IMAX formaadis filmide linastamisõiguste eest. Kõrgemat hinda on põhjendatud IMAX formaadis filmide levitamise suuremate kuludega. Cinamon on seisukohal, et [...] tulude jaotamise kokkulepete tulemiks on olukord, kus Cinamon on sunnitud tasuma [...]% kõrgemaid tasusid Hea Filmile, võrreldes konkurentidega. Vastavalt on kahjustunud Cinamoni võime konkureerida teiste kinodega. Eelkõige kaob Cinamonil majanduslik otstarbekus ja võimekus investeerida täiendavalt IMAX tehnoloogiasse olukorras, kus mitte-IMAX sisu linastamine võimaldab saavutada sama või isegi paremat kasumimarginaali. Cinamonile teadaolevalt võib IMAX Corporation teatud filmide IMAX formaadis levitamise eest küsida filmilevitajatelt kuni [...]% filmilevitaja tulust konkreetse filmi osas (st kuni [...]% kogu piletimüügitulust). Samas isegi, kui IMAX formaadi eest tuleb filmilevitajatel tasuda kuni [...]% kogu piletimüügitulust, siis on [...] tulude jaotamise kokkuleppe rakendamine Cinamoni hinnangul ilmselgelt ebaproportsionaalne. Seega on Cinamon seisukohal, et Hea Film on enda käitumisega rikkunud KonkS § 16 punkti 3.

Konkurentsiamet esitas Cinamonile 10.11.2020 teate pöördumise täiendamiseks, millele Cinamon esitas 20.11.2020 vastuse, kus leidis, et kui levitajate kulubaasis oleks olulisi erisusi, siis rakendaks ka teised levitajad IMAX filmidele erinevat hinnakujundust. Cinamon tõi välja, et viited IMAX-i peakorteri [...]% tasule on Cinamoni ja Hea Filmi vahelise tulu jagunemise aspektist asjassepuutumatud, kuna ka Cinamon tasub IMAX-ile iga pileti pealt [...]% vahendustasu. Muuhulgas tõi Cinamon välja, et IMAX-formaadis sisu seansside piletihindad on Cinamoni kinodes vahemikus 1-2 eurot kallimad tavaseansside piletihindadest. See tähendab, et kõrgem piletihind kompenseerib nii levitaja kui ka kino jaoks IMAX-ile makstava tasu.

II Konkurentsiameti seisukoht

Konkurentsiamet käsitleb käesolevas menetluses kaubaturuna laiale vaatajaskonnale suunatud filmide levitamist nende avalikuks esitamiseks Eesti kinodes. Kinofilmide levitamine (*Theatrical Distribution*) on selles tähenduses tegutsemine filmistuudio ainuesindajana Eestis, sh nende filmide turundamine, filmide näitamiseõiguste andmine kinodele ning linastamiseks vajalike tingimuste tagamine. Võib ka öelda, et levitamise näol on tegemist vahendustegevusega, mis toimub filmide kinos näitamise suhtes hulgitasandil. Järelevalvemenetluses kogutud teabe ning avalikult kättesaadava informatsiooni põhjal on Hea Film Twentieth Century Fox ja Walt Disney Studios Motion Pictures stuudiote ning alates 2020. aasta aprillist lisaks ka Universal ja Paramount stuudiote poolt toodetud filmide ainulevitaja Eestis.

Lähtudes eeltoodust ei ole kinodel võimalik muul viisil Hea Filmi poolt esindatavate stuudiote toodangut enda kinodes näidata, mistõttu on Hea Film laiatarbe filme näitavate kinode jaoks vältimatu koostööpartner. Eelnevat arvestades on üldjuhul põhjendatud arvata, et Hea Film omab asjaomasel kaubaturul KonkS § 13 tähenduses turgu valitsevat seisundit.

Alljärgnevalt analüüsib Konkurentsiamet eraldi igat võimaliku rikkumise episoodi, millele Cinamon enda erinevates ametile esitatud menetlusdokumentides viidanud on.

Kinodes filmide näitamiseks seatud lisatingimused, mis ei tulene keeleseadusest

Konkurentsiamet tuvastas vene keelde dubleeritud filmide levitamise seonduvat uurides, et Hea Film on esitanud kinodele venekeelse dublaažiga filmide näitamiseks täiendavaid nõudeid, võrreldes keeleseadusest tulenevaga. Konkurentsiamet esitas selles osas Hea Filmile oma esialgse seisukoha koos ettekirjutuse hoiatusega. Amet leidis, et Hea Filmil ei ole õigus

kehtestada järgmisi täiendavaid nõudeid võrreldes keeleseadusest tulenevaga:

- et kino peab näitama võrdväärset osakalus eestikeelse dubleeringuga seansse;
- et vene keelde dubleeritud filmi näitamisel peab olema samas ajaaknas eesti keelde dubleeritud film.

Hea Film õigustas oma vastuses nimetatud tingimuste väljatöötamist vajadusega tagada kinokülastajate rahulolu ja soovi vältida konflikte klientide ja kinopersonali vahel olukorras, kus selgub, et inimene on ostnud kogemata filmi venekeelsele sessioonile ning kinotöötajal ei ole olukorra lahendamiseks vastu pakkuda piletit samas ajaaknas algavale originaalversiooni seansile. Hea Filmi väitel ei ole ta kinosid kunagi ähvardanud, et kõnealuseid tingimusi täitmata keelab ta filmi kinos näidata. Esitatud õigustustest lubas Hea Film oma senist praktikat muuta ning nimetatud kahest tingimustest loobuda.

Täpsemalt teatas Hea Film oma kavatsusest teavitada kinosid uutest tingimustest venekeelsete dublaažide näitamiseks, kui kinodesse jõuab järgmine film, millest on planeeritud lisaks originaalversioonile ka venekeelne koopia. Ühtlasi väljendas Hea Film seisukohta, et edaspidi ei tohiks kinod eespool kirjeldatud juhtudel kaebuse esitajaid levitaja poole suunata ning samuti peaksid kinod tegelema tarbijate kaebustega Keeleametile, kuna levitaja on enda poolt kinosid taolisest ohust varasemalt teavitanud.

Hea Film on Konkurentsiametile selgitanud, et kavatseb konkurentsiolukorda parandada. Ametile esitatud selgituse kohaselt teavitab Hea Film kinosid koheselt keeleseadusest rangemate nõuete loobumisest, kui kinodesse jõuab järjekordne suurfilm, millest on planeeritud lisaks originaalversioonile ka venekeelse koopia maaletoomine. Konkurentsiametil ei ole senise suhtluse ning Hea Filmi poolse koostöösoovi põhjal alust kahelda, et Hea Film ei kavatseks eelnevalt mainitud kahest tingimusest, mis on keeleseadusest karmimad loobuda. Mis puudutab tarbijapoolsete kaebuste lahendamist, siis on Konkurentsiameti hinnangul mõistlik kui nendega tegelebki kino, kuna eelnevalt viidatud kahe tingimuse kaotamine Hea Filmi poolt avardab kinode võimalusi kinokavasid iseseisvalt planeerida.

Seega on võimalik vene keelde dubleeritud filmide puhul asuda seisukohale, et tegemist on konkurentsiolukorra parandamisega Hea Filmi poolt ning olukorras, kus Hea Film loobub keeleseadusest rangematest tingimustest, siis ei ole alust rääkida ka konkurentsiseaduse rikkumisest. Küll aga peab amet järgnevalt veenduma, et Hea Film keeleseadusest rangemate nõuete kasutamisest tõesti ka loobub. Vastasel korral tuleb menetlus selles osas uuendada.

Apollo Kino eelistamine filmi „Tasujad“ vene keelde dubleeritud versiooni osas

Cinamon on Konkurentsiametile esitatud andmete kohaselt korduvalt taotlenud Hea Filmilt võimalusi esitada osa filme vene keelde dubleerituna, kuid need palved on järjepidevalt tagasi lükatud. Sellega seoses on Cinamon välja toonud episoodi, kus Hea Film võimaldas Apollo Kino Eedeni ja Mustamäe kinodele filmi „Tasujad“ vene keelde dubleeritud versiooni näitamist, kuid ei andnud samadel tingimustel luba selle filmi näitamiseks Tartu Cinamoni kinos. Seejuures tõi Cinamon välja, et Eesti kinomaastikul on küllaltki suur nõudlus vene keelde dubleeritud filmide järele ning levitajad pakuvad vene keelde dubleeritud filme ka inglisekeelsele sisule, mitte üksnes eesti keelde dubleeritud sisule, nagu senine praktika olnud on.

Konkurentsiamet küsis Hea Filmilt selgitust ning sai vastuse, milles Hea Film tunnistas oma eksimust ning näitas samas, et on astunud omapoolseid samme olukorra parandamiseks. Nimelt oli Hea Film rakendanud Cinamoni suhtes hüvitusmeetmeid pärast seda, kui Apollo Eedeni kinol võimaldati näidata filmi „Tasujad“ vene keelde dubleeritud versioonis ning Cinamoni sellisest võimalusest ei teavitatud. Tekkinud ebavõrduse heastamiseks andis Hea Film järgnevas nädalaks filmi „Tasujad“ vene keelde dubleeritud versiooni näitamise ainuõiguse Cinamoni Tasku Keskuses opereerivale kinole. Ühtlasi selgitas Hea Film Konkurentsiametile,

et Apollo Mustamäe Kino puhul Apollo Kino tegelikult Cinamoni ees eelist ei saanud. Koheselt kui Hea Film vea tuvastas, pakkus ta filmi „Tasujad“ vene keelde dubleeritud versiooni näitamist ka teistele Tallinna kinodele. Kuna viga avastati piisavalt varakult, siis Apollo Mustamäe Kino ja Cinamon näitasid vene keelde dubleeritud versiooni filmist „Tasujad“ samadel kuupäevadel. Hea Filmi selgitusel tekkis viga inimlikust eksitusest, kuna kinokava koostas inimene, kes oli asendamas tavapärasest kinokava koostajat.

Konkurentsiamet möönab, et Hea Filmi tegevuse tulemusena sai Tartus Eedeni Keskuses tegutsev Apollo Kino ajutise eelise Cinamoni Tasku Keskuses asuva kino ees. Uue filmi esimestel nädalatel on kino küllastatavus filmi uudsuse tõttu kõrgem ja seetõttu võib arvata, et hilisemaks perioodiks saadud ainuõigus venekeelse dublaažiga filmi Tasku kinos näidata, ei korvanud Cinamoni jaoks selle võimaluse puudumist esimesel nädalal.

Konkurentsiameti hinnangul ei rakendanud Hea Film kõnealusel juhul KonkS § 16 p 3 tähenduses võrdväärsete kokkulepete korral samasuguseid tingimusi Apollo Kino ja Cinamoni kinodele, kuid sellega ei kaasnenud turgu valitseva seisundi seesugust kuritarvitamist, mille kohta tuleks teha ettekirjutus. Järelevalvemenetluses kogutud andmetel tunnistas Hea Film oma viga koheselt ning pakkus välja hüvitusmeetme, mille piisavuses on küll põhjust kahelda. Siiski pole võimalik menetluses kogutud tõendite põhjal asuda seisukohale, et tegemist oli sihiliku tegevusega Cinamoni kinoturult väljatõrjumiseks või tema konkurentsivõime nõrgendamiseks. Selleks ei anna alust kõnealuse episoodi asjaolud, kus vene keelde dubleeritud versiooni näitamist ei võimaldatud nimelt Tartu Cinamoni kinos, kus eeldatav nõudlus selleks polnud kindlasti kõige suurem, võrrelduna mõne muu Cinamoni kinoga. Praegusel juhul ei ole võimalik välistada, et tegemist oli pigem juhusliku rikkumisega, mille põhjal ei saa Hea Filmile süüks panna kuritarvituslikku käitumismustrit.

Mis puudutab Mustamäe Keskuses asuvale Apollo Kinole vene keelde dubleeritud filmide näitamiseõiguse võimaldamist, siis ameti hinnangul ei kaasnenud antud episoodi puhul konkurentsi olulist kahjustumist. Mõlemad kinoketid said võimaluse näidata samal ajal uut kassahitti ning kumbki kino ei saanud kaubaturul Hea Filmi tegevuse tõttu eelist, mida kinnitavad ka ametile esitatud müüginumbrid.

Konkurentsiametile esitatud selgituste pinnalt ning menetluses kogutud tõendite alusel ei leia Konkurentsiamet, et Hea Film oleks käitunud kuritarvituslikult ning püüdnud seada Apollo Kino viimase konkurendiga võrreldes soodsamasse konkurentsiolukorda. Seetõttu ei ole antud episoodis konkurentsi oluliselt kahjustatud.

Vene keelde dubleeritud filmide näitamisest keeldumine

Hea Film on seisukohal, et suuremas mahus vene keelde dubleeritud filmide levitamisel kaasnevad levitajale põhjendamatud lisakulutused. Vene keelde dubleeritud koopiat oleks võimalik teoreetiliselt küll varustada juba valminud eestikeelse tõlkega, kuid subtiiter tuleb siiski ümber toimetada kaherealiseks, mis tähendab terve filmi läbitöötamist nii tõlkija, kui ka toimetaja poolt, mis toob kaasa täiendavad lisakulutusi. Lisaks, kuna film dubleeritakse teise keelde ja dubleerides jälgitakse tegelaskujude suu liikumist ning silpide arvu, siis on muuhulgas oluline tõlkesse tuua ka kohaliku keele varjundeid, mis toob endaga kaasa dublaažitõlke kohati tuntava erinevuse originaaltekstist, mistõttu eestikeelne tõlge ei haaku dubleeritud tekstiga. Seepärast on vajalik venekeelse dublaaži tõlkega varustamiseks luua uus tõlge, mis on valminud venekeelse dublaažitõlke ja mitte originaalteksti põhjal. See tähendab lisakulu levitaja jaoks.

Konkurentsiamet selgitab, et tulenevalt keeleseadusest peab Hea Film võõrkeelse filmi Eestisse tarnimisel tagama sellele eestikeelsete subtiitrite olemasolu. Konkurentsiamet küsis järelevalvemenetluses venekeelse dublaažiga filmide teemal teavet mitte üksnes Keeleametilt, vaid ka tõlkebüroodelt. Saadud teabe kohaselt on hea tava, et subtiitrid järgivad filmi heli, mis

on inglisekeelse filmi ja vene keelde dubleeritud filmi puhul erinev. Eestis, kus on rohkelt nii eesti- kui ka vene keelt kõnelevaid kinokülastajaid, on subtiitrite lahknevus võrreldes filmiheli keelega kinokülastaja jaoks teravalt tajutav. See on põhjus, miks kvaliteetsema tulemuse saavutamiseks tuleb venekeelse dublaažiga filmile teha eraldi eestikeelsed subtiitrid, mitte kasutada sama filmi originaalkeelele tehtud eestikeelseid subtiitreid. Eraldi eestikeelse subtiitri valmistamise hind on samas suurusjärgus nagu originaalkeelest tõlgitud subtiitritel. Sellist seisukohta on Konkurentsiametile avaldanud tõlkebürood.

Konkurentsiamet järeldeb eelnevast, et kui venekeelse filmiversiooni näitamiseks ei saa kasutada originaalkeelele valmistatud subtiitrit, siis kaasnevad levitajale venekeelse dublaažiga filmi maaletoomisel arvestatavad lisakulud.

Konkurentsiamet leiab, et turgu valitseva ettevõtjana ei tohi Hea Film põhjendamatult keelduda vene keelde dubleeritud filmide maaletoomisest, vaid peab iga sellekohase Cinamoni taotluse sisuliselt läbi vaatama. Kui kinod leiavad, et äriliselt on vene keelde dubleeritud filmide näitamine kasumlik ning selliselt käitudes on võimalik kinno meelitada rohkem vaatajaid ning maksimeerida tulu, järgides sealjuures ka keeleseadusest tulenevaid nõudeid, siis ei tohi Hea Film põhjendamatult takistada kinode äritegevust. Keeldumine kahjustab Cinamoni ärihuve ning sõltuvalt asjaoludest võib see olla käsitletav turgu valitseva seisundi kuritarvitamisena. Konkurentsioiguse rikkumise vältimiseks peab Hea Film pidama läbirääkimisi Cinamoni, nagu ka teiste kinodega ning esitama selgelt oma põhjendatud tingimused venekeelse dublaažiga filmide maaletoomiseks, lähtudes sellega kaasnevatest põhjendatud kuludest. Teisalt võib eeldada, et kinod on valmis levitajaga jagama selliseid põhjendatud kulusid, mis vältimatult kaasnevad vene keelde dubleeritud filmide maaletoomisega (sh selleks eraldi subtiitrite loomine).

IMAX formaadis filmide maaletoomise piiramine

Cinamoni hinnangul keeldub Hea Film püsivalt Cinamoni varustamisest IMAX formaadis filmidega. Muuhulgas tõi Cinamon välja, et IMAX-formaadis kättesaadav filmivalik on piiratum võrreldes filmidega, mis on kättesaadavad Apollo Kino ja Forum Cinemas poolt kasutatavas *premium* formaatides. Lisaks tõi Cinamon välja, et mitte ükski teine levitaja ei ole IMAX-formaadis filmidele sarnaseid piiranguid kehtestanud, nagu on seda teinud Hea Film.

Hea Film on selgitanud, et IMAX versioonis filmi Eesti turule toomine sõltub mitmetest asjaoludest. Esmalt tuleb prognoosida, milline saab olema IMAX saali täituvus, kasutades selleks võrdlusfilmide andmete omavahelist võrdlemist. Teiseks tuleb silmas pidada IMAX versioonis filmide linastuskalendrit, kuna IMAX versioonis filmide levitamisel kehtib filmile minimaalselt kahenädalane eksklusiivsus. Kolmandaks selgitas Hea Film, et aja jooksul on tekkinud arusaam, et perefilmide puhul ei otsi publik IMAX poolt pakutavat *premium* kontseptsiooni, ega soovi kinopileti eest rohkem maksta. Kuna IMAX formaadis filmi levitamisega kaasnevad täiendavad lisakulud, milleks on näiteks kõrgendatud koopiakulud, eritreilerid jms, siis on IMAX versioonis filmi maaletoomine, võrreldes tavaversioonis filmiga oluliselt kallim ning Hea Filmi hinnangul ei tasu majanduslikult selliste kulutuste tegemine perefilmide puhul ära. Hea Film on ametile selgitanud, et tema kogemuse järgi jäävad IMAX filmide külastajanimbrid anima- ja perefilmide puhul madalamaks. Levitaja selgituse järgi ei otsi pered üldjuhul *premium* kinokogemust, kuna kogupere kinokülastus on niigi küllaltki kulukas ettevõtmine.

Konkurentsiamet on küsinud selgitusi ka Hea Filmi konkurendilt, et analüüsida levitajate praktikat IMAX versioonis filmide puhul. Hea Filmi konkurent selgitas ametile, et filmi tavakoopia kõrvale ei võeta IMAX formaadis filmikoopiat, kui prognoositakse, et filmi madalam kassatulu ootus ei õigusta IMAX formaadis lisakoopia kulu. Seega ka teine levitaja ei võimalda igat filmi IMAX versioonis, vaid lähtub IMAX versioonis filmide Eestisse

tarnimisel muuhulgas filmi majanduslikust tasuvusest.

Konkurentsiamet peab iseenesest õiguspäraseks Hea Filmi ja temaga konkureeriva filmilevitaja kaalutlust, et IMAX formaadis filmi Eestisse tarnimine otsustatakse lähtuvalt selle prognoositavast kassatulust ning arvestades levitajale kaasnevaid kulusid. Filmistuudiotel on riigiti ainuõiguslikud levitajad, kellel võib olla turgu valitsev seisund asjaomasel kaubaturul. Hea Film levitab muuhulgas Disney filmistuudio anima- ja perefilme. Kui levitaja näeb, et selliste filmide kassatulu IMAX formaadis pole piisavalt suur, võrreldes mõne muu IMAX formaadis filmiga, siis on tal mõistlik panustada filmidele, mille prognoositav vaadatavus kinodes on suurem. Selline kaalutus ei ole iseenesest konkurentsi kahjustav, vaid lähtub levitaja rollist filmistuudio esindajana ja levitatavate filmide kassatulu maksimeerijana.

IMAX formaadist lähtuvate lisakulude ja piirangute arvestamine levitaja poolt ei ole iseenesest diskrimineeriv käitumine. Kuivõrd IMAX versioonis filmidega kaasnevad levitajale lisakulud ning IMAX saalid on selles mõttes piiratud ressursid, et üldjuhul ei saa seal samal ajal linastuda muud filmid, siis levitajal on objektiivsete põhjenduste olemasolul õigus teha põhjendatud valik, milliseid IMAX formaadis filme maale tuua ja milliseid mitte. Omaette küsimus on, kas Hea Film sellise käitumisega piirab kaubaturgu, kuna suurimad kassahitid ning nende stuudiote poolt levitatavad filmid tehakse Eesti turul kinokülastajatele kättesaadavaks mitte-IMAX ehk tavaformaadis filmide näol.

Ka Cinamoniga konkureerivate kinode *premium* kontseptsiooniga saalides näidatakse tavaformaadis filme, millele IMAXi eripäradest lähtuvad piirangud ei laiene. Seetõttu võib arvata, et konkureerivad kinoketid on huvitatud sellest, et IMAX formaadis filmide levitamine oleks võimalikult piiratud. Hea Film on kontsernis Cinamoni konkurendiks oleva kinoketiga ning seetõttu on põhjendatud kahtlus, et Hea Film võib käituda diskrimineerivalt. Käesolevas järelevalvemenetluses uuritud asjaolud ja kogutud tõendid sellele aga ei viita.

Konkurentsiamet on seisukohal, et Hea Film ei ole hoolimata turgu valitseva seisundi olemasolust kohustatud võtma piiramatult enda kanda IMAX formaadis filmide levitamisega kaasnevaid lisakulutusi. Samuti on Hea Filmil õigus teha põhjendatud valik, millist filmi tarnida Eestisse IMAX formaadis ja millist mitte. Seejuures peab Hea Film igal üksikjuhul tagama, et otsus üks või teine film IMAX formaadis levisse võtmata jätta peab olema objektiivselt põhjendatud. Konkurentsiamet leiab, et lisakulude põhjendusel IMAX formaadis filmide levitamisest keeldumisele laienevad samad põhimõtted nagu eespool välja toodud vene keelde dubleeritud filmide näitamisega kaasnevate lisakulude puhul.

Filmi „Frozen 2“ eellinastus

Cinamon tõi enda pöördumises välja filmi „Frozen 2“ 06.12.2019 eellinastusega toimu, mille puhul pidi Cinamon tühistama eellinastuse, kuna Hea Film hilines juurdepääsuvõtmete tarnimisega. Samas toimusid filmi „Frozen 2“ eellinastused Apollo Kinodes ilma probleemideta.

Hea Film on Konkurentsiametile selgitanud, et 06.12.2019 oli filmi varaseim linastumise kuupäev Eestis, mis oli võimalik üksnes erilinastuste raames, kuna ametlikult pidi film kinodesse jõudma alles alates 27.12.2019. Võimalusest näidata filmi „Frozen 2“ juba alates 06.02.2019 teavitati kõiki kinosid, mistõttu said kõik soovijad selleks soovi avaldada. Hea Film asus võtmeid eellinastusi soovinud kinodele tellima juba aegsasti ning kõik kinod, sealhulgas ka Cinamon said enda võtmed kätte õigeaegselt. Ainus saal, millele võtit ei väljastatud oli Cinamoni Kosmose kino IMAX saal. Cinamoni peamehaanik kinnitas enda e-kirjaga samuti Hea Filmile, et kõikide kinode ja saalide juurdepääsuvõtmed „Frozen 2“ filmile on olemas, välja arvatud IMAX saalile.

Konkurentsiamet on seisukohal, et filmi „Frozen 2“ eellinastust ning juurdepääsuvõtmete hiline mist puudutavas episoodis ei ole Hea Film antud asjaoludel kuritarvituslikult käitunud. Konkurentsiamet uuris menetluse käigus Hea Filmi turgu valitseva seisundi kasutamist, kuid ei tuvastanud Hea Filmile süüks pandavat rikkumist. Nimelt ei nähtu antud asjaoludel, et Hea Film oleks teadlikult takistanud Cinamoni Kosmose IMAX saalis filmi „Frozen 2“ eellinastuse toimumist. Konkurentsiamet kogus menetluses teavet väidetava rikkumise asjaolude kohta ning sai selgust selles, kuidas toimus filmi näitamiseks vajalike võtmete väljastamine. Amet on tutvunud kõnealust episoodi puudutava e-kirjavahetusega Hea Filmi ja filmistuudio vahel. Viidatud kirjavahetus näitab, et Hea Film taotles kõik load Eesti kinodele korraga. Teiste hulgas küsiti Cinamoni Kosmose Kino IMAX saali juurdepääsuvõtmed. Koos teiste kinode juurdepääsuvõtmetega saabusid juurdepääsuvõtmed Cinamoni kino saalidele, välja arvatud IMAX saalile. Seetõttu said filmi „Frozen 2“ eellinastused Cinamoni teistes saalides toimuda. Järelevalvemenetluses kogutud teave ei anna alust süüdistada Hea Filmi selles, et Cinamoni Kosmose Kino IMAX saalile juurdepääsuvõtit õigeaegselt ei saanud. [...]. Samas puuduvad tõendid selle kohta, et Hea Film oleks teinud midagi sellist või jätnud midagi tegemata, mida ta oleks saanud ja pidanud tegema, et tagada võtme õigeaegne saabumine. Seetõttu puuduvad filmi „Frozen 2“ IMAX formaadis filmi eellinastusega seonduvalt Hea Filmi tegevuses turgu valitseva seisundi kuritarvitamise tunnused. Samuti ei ole võimalik antud episoodi põhjal tuvastada Hea Filmi kuritarvituslikku tegevusmustrit, mis oleks suunatud Cinamoni kaubaturult välja tõrjumisele.

Informatsiooni levitamine ja sõltumatuse küsimus

Cinamoni väitel ei tegutses Hea Film erapooletult sõltumatu sisu levitajana, vaid jagab Cinamonilt saadud informatsiooni Apollo Kinoga, tegutsedes seeläbi Apollo Kino huvides, kuna Hea Filmil on levitajana juurdepääs informatsioonile, mis puudutab kinooperaatorite strateegilist infot. Cinamon on toonud ühe näitena filmi „Star Wars IX“ esilinastusega seonduva, kus Cinamon soovis näidata ka filmi varasemat osa. Cinamon on Konkurentsiametile selgitanud, et Star Warsi filmiseeria retrospektiivi näitamise ideed esitleti Hea Filmile ning selline lahendus, kus enne uue filmi esilinastust näidatakse kinoküllastajatele ka filmi varasemat osa on Cinamoni hinnangul praktikas ebatavaline ning kinoketid tavaliselt vanu filme ekraanidele tagasi ei too. Kuna Apollo Kino näitas identseid ühiseid seansse ning Apollo Kino jõudis enne Cinamoni enda kinokava avaldada, siis on Cinamoni hinnangul tõenäoline, et Cinamoni plaanid edastati Hea Filmi poolt Apollo Kinole. Eeltoodu põhjal on Cinamon seisukohal, et tegemist on ettevõtjat kahjustava teabe vahetamisega.

Konkurentsiamet selgitab, et Hea Film, Apollo Group OÜ (edaspidi Apollo Group) ning Apollo Kino kuuluvad kõik samasse kontserni äriseadustiku § 6 lg 1 tähenduses. KonkS § 2 lg 3 kohaselt loetakse üheks ettevõtjaks üksteisega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad. Sellest tulenevalt saab lugeda Hea Filmi ning Apollo Groupi Konkurentsiametile teadaolevate andmete alusel üheks ettevõtjaks, kuna ettevõtjad on valitseva mõju tõttu seotud. Tulenevalt sellest ei kohaldu Hea Filmile ja Apollo Groupile KonkS § 4 lg 1 punktis 4 sätestatud piirangud, kuna tegemist ei ole erinevate ettevõtjatega konkurentsiseaduse tähenduses.

Konkurentsiamet märgib, et põhimõtteliselt tuleneb neil asjaoludel ka KonkS §-st 16 turgu valitsevale filmilevitajale keeld kõnealusel viisil edastada endaga seotud kinole konkurentsioiguslikult tundlikku teavet, mis ta on saanud endaga mitteseotud kinolt. Turgu valitseva ettevõtjana on Hea Film kohustatud ettevõttesiseselt tagama sellise teabeliikumise- ja töökorralduse, et temaga samasse kontserni kuuluvate Apollo Kino kinodeni ei jõuaks nendega konkureerivalt kinoketilt pärinev tundlik teave, mille viimane on filmilevitamise otstarbel Hea Filmile usaldanud. Kuid ka seda asjaolu arvestades ei ole Cinamoni väited konkurentsioiguslikult tundliku info levitamise kohta järelevalvemenetluse käigus tõendamist leidnud.

Hea Film on Konkurentsiametile selgitanud, et võrdse kohtlemise huvides pidi Hea Film pakkuma retrospektiivi näitamise võimalust ka teistele kinokettidele, isegi kui algselt avaldas selleks soovi üksnes Cinamon. Ühtlasi tuleb arvestada stuudio huvi, sest mida rohkemates kinodes on seansse, seda tulutoovam on see stuudio jaoks. Samuti on levitaja huvides, et seansse näidataks võimalikult mitmes kinos. Konkurentsiamet küsis Hea Filmilt kirjavahetust „Star Wars IX“ filmi retrospektiivi näitamise teemal. Esitatud kirjavahetus Hea Filmi ja kinode vahel näitab, et Hea Film saatis konkureerivatele kinodele samal kuupäeval e-kirja, milles pakkus retrospektiivi näitamise õigusi ka teistele kinodele.

Järelevalvemenetluses kogutud teave ei anna alust väita, et Hea Film kohtleb Apollo Kino teiste kinokettidega võrreldes soodsamalt. Kontrollimisel ei leidnud kinnitust väide, et Hea Film jagab Apollo Kinoga viimase konkurentide tundlikku informatsiooni. Näiteks „Star Wars IX“ filmile eelnenud osade retrospektiivi näitamist võimaldas Hea Film lisaks Cinamonile ka teistele kinokettidele võrdsetel alustel, eelistamata sealjuures ühte kino teisele. Konkurentsiamet on tutvunud Hea Filmi asjaomase kirjavahetusega ning ei leia, et Hea Filmi ja Apollo Kino igapäevane suhtlus kinokavade koostamisel erineks suhtlusest Cinamoni või Forum Cinemas kinode esindajatega. Asjaolu, et Cinamon tuli ideele näidata „Star Wars IX“ filmi varasemat osa enne uusima filmi esilinastust ei tähenda, et Hea Film peaks selle filmi näitamise õigusi võimaldama üksnes Cinamonile.

Konkurentsiameti hinnangul oli Hea Filmi tegevus retrospektiivi näitamise võimaluse tutvustamisel suunatud kõigile kinokettidele ja seetõttu teenis Hea Filmi tegevus stuudio huvi, milleks on filmide näitamine võimalikult paljudes kinodes, läbi mille on võimalik teenida rohkem tulu. Asjaolu, et teised kinod peale Apollo Kino ja Cinamoni ei soovinud seda võimalust kasutada, ei lähtunud Konkurentsiametile teadaolevalt mitte Hea Filmi tegevusest, vaid oli kinode enda otsus. Konkurentsiamet on eeltoodust tulenevalt seisukohal, et Hea Filmi poolne konkurentsiseaduse rikkumine ei leidnud järelevalvemenetluse raames kinnitust.

Seoses keelatud teabevahetuse kahtlusega pööras Konkurentsiamet eraldi tähelepanu asjaolule, mis ilmnis äriregistrist ettevõtjate andmeid kontrollides. Nimelt selgus, et Apollo Kino ja Hea Filmi kaks juhatuse liiget kattusid omavahel. Amet küsis Hea Filmilt selle kohta selgitusi. Vastuseks põhjendas Hea Film juhatuse liikmete ajutist kattuvust vajadusega kinnitada majandusaastaaruanne. Kuna Hea Filmi juhatuse liige Konstantins Maslovs ei saanud Läti ID-ga äriregistris majandusaasta aruannet allkirjastada, siis oli vaja vormistada lühiajaliselt juhatuse liikmeteks keegi teine. Pärast majandusaastaaruande esitamist kutsuti kaks kattuvat juhatuse liiget tagasi. Konkurentsiamet kontrollis esitatud andmeid ning juhatuse liikmete kattumise periood oli tõesti lühiajaline ning piirdus vahemikuga 20.09.2020-03.12.2020. Konkurentsiamet ei tuvastanud antud asjaoludel konkurentsiseaduse rikkumist seoses informatsiooni liikumisega Apollo Group'i sees. Eraldiseisvalt ei kujuta endast konkurentsioiguse rikkumist asjaolu, et Hea Filmi ja Apollo Kino juhatuse liikmed lühiajaliselt kattusid.

Piletitulu jagamine

Cinamon leiab, et Hea Film kuritarvitab turgu valitsevat seisundit läbi Cinamonile konkurentidega võrreldes põhjendamatu kõrgete hindade rakendamise, mis seab Cinamoni ebasoodsasse konkurentsiolukorda, kuna 2015. aastast alates on Hea Film nõudnud Cinamonilt [...] tulude jaotamise kokkulepet IMAX formaadis filmide linastamisõiguste eest.

Konkurentsiamet on küsinud selgitust tulude jaotamise kohta Hea Filmilt nii 21.04.2020 toimunud seletuse andmisel, kui ka täiendavalt 16.10.2020 esitatud teabenõudega. Hea Film on ametile selgitanud, et kuna IMAX korporatsiooni peakorter võtab IMAX formaadis filmide puhul [...] % täiendavat tasu iga kinopileti hinnast, mis võetakse stuudio osast, siis kujuneks tavapärase [...] tulujaotuse korral stuudiopoolseks tuluosaks [...] % ning kolmandast

kinonädalast oleks stuudio osa juba [...]%. IMAX formaadis filmide puhul ette nähtud teistsugune tulujaotus on mõeldud selleks, et tagada stuudio jaoks võimalikult ligilähedane osa nagu see on mitte-IMAX filmide puhul [...] tulujaotuse korral. Cinamoni ja Hea Filmi vahel sõlmitud kokkuleppe kohaselt kehtib [...] tulujaotus filmi esimesel nädalal, teisest nädalast on tulujaotus [...] ja alates kolmandast nädalast on tulujaotus [...] kino kasuks. Võttes arvesse IMAX korporatsiooni täiendavat tasu, kujuneb stuudio osaks esimesel nädalal [...]%, teisel nädalal [...]% ja sealt edasi [...]% igalt kinopiletilt.

Konkurentsiamet ei pea antud juhul põhjendatuks Cinamoni väidet, et Hea Film on võrdväärsete kokkulepete puhul temalt võtnud kõrgemat tasu seoses sellega, et erinevalt teistest kinokettidest, kus lähtutakse [...] tulujaotusest, on IMAX filmide osas tulujaotus [...]. Konkurentsiametile teadaolevalt ei kasuta teised kinoketid sarnast lahendust, nagu seda on IMAX lahendus, vaid filme näidatakse nõ tavaversioonis, mis ei too kaasa täiendavaid kulusid ega taolisi nõudeid kolmandatelt osapooltelt, nagu seda on IMAX korporatsioon. Nn tavaversioonis filmide puhul ei teki levitajale täiendavaid kulusid ning levitaja saab rakendada tavapärasest tulujaotuse praktikast sõltumata kinoketist. Seejuures ei ole põhjendatud väita, et Hea Film rakendab Cinamonile konkurentidega võrreldes kõrgemaid hindasid, kuna ametile teadaolevalt on Hea Filmi hinnastamispraktika tavaversioonis filmide puhul ühtne. Teistsugune tulujaotus kehtib IMAX versioonis filmide levitamisel, mis laias plaanis tooks ikkagi kaasa Cinamoni suhtes diskrimineeriva hinnakujunduse, kui erinevus tulujaotuse alustes oleks põhjendamatu.

Konkurentsiamet leiab aga, et käesoleval juhul ei saa Hea Filmi teistsugust tulujaotust IMAX filmide puhul põhjendamatuks pidada, kuna levitaja peab maksma IMAX korporatsioonile täiendavalt [...]% tasu, mis tähendab, et levitaja peab kandma suuremaid kulusid võrreldes tavaversioonis filmide levitamisega. Eriformaadiga kaasnevad täiendavad kulud levitaja jaoks õigustavad tavapärasest erinevat tulujaotust.

Isegi kui levitaja rakendab [...] tulujaotust esimesel nädalal, siis on stuudio osa ikkagi tavapärase [...]% asemel [...]%. Seega kaotab Hea Film niigi IMAX versioonis filmi maaletoomisega tavaversioonis filmide asemel esimesel kinonädalal [...]%. Cinamon on enda 20.11.2020 esitatud vastuses välja toonud seisukoha, mille kohaselt on IMAX formaadis filmide näitamisel piletihinnad 1-2 eurot tavaseansside piletihinnadest kõrgemad, mistõttu kõrgem piletihind kompenseerib nii levitaja kui ka kino jaoks IMAX korporatsioonile makstava tasu. Konkurentsiamet selle seisukohaga ei nõustu. Amet leiab, et levitaja äriliste kaalutluste hulka kuulub mõistetavalt kinokülastatavuse prognoosimine. Kuna IMAX formaadi puhul peab Hea Film kandma [...] suuremaid kulusid võrreldes tavafilmiga, siis sellevõrra kõrgem piletihind mõjutab nõudlust. Nagu eespool selgitatud, on iseäranis kogupere filmide puhul täheldatav tarbijaeelistus odavama pileti kasuks. Levitaja seisukohalt tähendab kinosali väiksem täituvus kokkuvõttes väiksemat piletitulu. Seejuures kujunevad IMAX versioonis filmide piletihinnad turutingimustes ning puudub alus eeldada, et IMAX versioonis filmidele on kestvalt nõudlus 1-2 eurot kallima piletihinnaga. Cinamon ei ole esitanud andmeid ühegi konkreetse filmi osas, kus teistsugune tulujaotus oleks toonud kaasa ebaõiglase hinnakujunduse ning avaldanud IMAX filmide osas Cinamoni turult väljatõrjuvat mõju.

Lähtuvalt eeltoodust on Konkurentsiamet seisukohal, et IMAX formaadis filmide puhul [...] tulujaotuse rakendamise korral ei ole võimalik rääkida KonkS § 16 punkti 3 rikkumisest, kuna IMAX formaadis filmide puhul ei ole tegemist võrdväärsete kokkulepete korral erinevate tingimuste rakendamisega, mis paneks Cinamoni ebasoodsasse konkurentsiolekorda. IMAX versioonis filmide puhul rakendatakse teistsugust tulujaotust, kuna nende filmide levitamisel peab Hea Film tasuma IMAX korporatsioonile täiendavalt [...]% tasu.

III Menetluse lõpetamine

Eelnevas peatükis esitatud põhjustel leiab amet, et järelevalvemenetlust pole alust jätkata, kuna menetluses esitatud etteheited võimaliku turgu valitseva seisundi rikkumise kohta ei leidnud tõendamist. Hea Filmi tegevus, mis puudutab võimalikku konkurentsiseaduse rikkumist piletitulu jagamise puhul, informatsiooni levitamist, mittesõltumatuna tegutsemist, Filmi „Frozen 2“ eellinastust ja IMAX formaadis filmide maaletoomise piiramist, ei leidnud Cinamoni poolt viidatud rikkumised järelevalvemenetluses kinnitust ning tõendamist, mistõttu lõpetab Konkurentsiamet viidatud episoodide puhul menetluse KonkS § 63⁴ lg 1 punkti 1 alusel seoses konkurentsiseaduse rikkumise tunnuste puudumisega.

Episood, mis käsitleb filmi „Tasujad“ vene keelde dubleeritud versiooni puhul eelise andmist Apollo Kinole, jõudis Konkurentsiamet seisukohale, et konkurentsi ei ole oluliselt kahjustatud, mistõttu lõpetab Konkurentsiamet selles osas järelevalvemenetluse KonkS § 63⁴ lg 1 punkti 2 alusel.

Vene keelde dubleeritud filmidele seatud tingimuste osas leidis Konkurentsiamet, et Hea Filmi tegevuses võivad olla konkurentsiseaduse rikkumise tunnused, mistõttu esitas amet Hea Filmile 31.08.2020 esialgse seisukoha ja tegi ettekirjutuse hoiatuse. Kuna Hea Film on ametile kinnitanud, et loobub keeleseadusest rangematest nõuetest, mis olid konkurentsiseadusega vastuolus, siis ei ole ameti hinnangul põhjendatud selles osas järelevalvemenetlust jätkata. Kuna Hea Film on ametile kinnitanud, et teavitab kinosid koheselt kui linastub mõni suurfilm, millele on saadaval ka venekeelde dubleeritud versioon, siis kontrollib Konkurentsiamet täiendavalt, et Hea Film oma lubaduse täidab ning kinoturul filmide linastamistingimusi lubatud viisil leevendab. Lähtuvalt eeltoodust lõpetab Konkurentsiamet vene keelde dubleeritud filmide episoodis toodud rikkumise osas menetluse KonkS § 63⁴ lg 1 punkti 3 alusel.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
peadirektor

ÄRAKIRI
Dokument ei sisalda ettevõtjate ärisaladusi.
/Kristiina Šesterikov/ 29.03.2021